

Под горѣ се упомяна, че по народното преданіе се славило за тая новооткрита черкова че тя е былъ царска черкова, спорядъ увѣреніята же на Патріарха Евтимія и на Голубински се доказва; „че Царь Иванъ Асѣнь I построилъ на Трапезица въ 1195 год. една черковъ, посвятенъ свят. Ивану Рилскому, въ която тогава сѣ были поставени мощитѣ на тоя светецъ; и—че близо до нея е была построена друга една черкова, посвятена Св. Апостол. Петра и Павла, въ която сѣ были вложени мощитѣ Св. Гавріила Лесновскаго.“ Тѣи разказватъ казаннитѣ двама Историци. Като зехми въ съображеніе народното преданіе съ тожъ разказъ: ніе казвами че по всяка вѣроятность, новооткрытата черкова трѣба да е оная, посвятена Св. Апостол. Петра и Павла, и че гробницата сѣзидена въ нея, трѣба да е была предопредѣленна не само за мощитѣ Св. Гавріила Лесновскаго, но—особенно за да се погребватъ въ нея членовѣтъ на царската челядь; и спорядъ това вижда се и вътрешнята ѣ мазанка е накрита съ златни цвѣтенца; даже—ніе мислимъ че въ тая гробница трѣба да е было вложено и тѣлото на царь Ив. Асѣня I, убитъ отъ Иванка въ 1195 год. това впрочемъ положително да потвърдимъ не можемъ.—

Отъ лѣва страна на черковата, въ среднѣето най голѣмо отдѣленіе, ніе сѣглѣдахми единъ особенъ входъ отъ кѣмъ голѣмото запазително укрѣпленіе, или отъ кѣмъ голѣмата каменна кула що се намира, и—еще сѣществува ако и до-нѣйдѣ порутена на сѣверо-источнія край на Трапезица.—На десната страна на тоя входъ, ніе сѣглѣдахми издѣлбанъ на единъ каменъ ликъ-тъ Св. Архангела Михаила, правъ стоящъ, доволно искусно изработенъ и опирающи се съ деснятъ си ръка о сабята си съ разтѣгнати крила. По-всяка вѣроятность, тоя входъ трѣба да е былъ нарочно направенъ, и—предназначенъ: или за Военачалницитѣ, що сѣ живѣли въ голѣмата кула, или—за самія царь Ивана Асѣня I, а—Св. Архангелъ Михаилъ е былъ изработенъ, и изображенъ въ камака опрянъ о сабята си,—като символъ на военна храбрость. Това показва впрочемъ че